

Sant Josep, pare amb tendresa

Dij, 20/01/2022 per Papa Francesc

[Les homilies del papa Francesc](#)

Audiència General 19 de gener 2022

Estimats germans i germanes, bon dia!

Avui voldria aprofundir en la figura de Sant Josep com a *pare amb tendresa*.

En la Carta Apostòlica [Patris corde](#) (8 desembre 2020) vaig tenir l'oportunitat de reflexionar sobre aquest aspecte de la tendresa, un aspecte de la personalitat de Sant Josep. De fet, encara que els Evangelis no ens donin detalls sobre com va exercir la seva paternitat, podem estar segurs que el fet que fos un home "just" també es va traduir en l'educació donada a Jesús. «Josep veia com Jesús creixia dia rere dia "en saviesa, edat i gràcia davant Déu i els homes" (Lc 2,52): així ho diu l'Evangelí. Com el Senyor va fer amb Israel, també "li va ensenyar a caminar, agafant-lo de la mà: era per a ell com el pare que porta un nen a la galta, s'inclinava sobre ell per donar-li el menjar" (cf. Os 11,3-4)» ([Patris corde](#), 2). És bonica aquesta definició de la Bíblia que fa veure la relació de Déu amb el poble d'Israel. I pensem que la mateixa relació és la que Sant Josep va tenir amb Jesús.

Els Evangelis testimonien que Jesús va fer servir sempre la paraula "pare" per parlar de Déu i del seu amor. Moltes paràboles tenen com a protagonista la figura d'un pare. [1] Entre les més famoses hi ha sens dubte la del *Pare misericordiós*, explicada per l'evangelista Lluc (cf. Lc 15,11-32). A més de l'experiència del pecat i del perdó aquesta paràbola subratlla també la manera com el perdó arriba a la persona que s'ha equivocat. El text diu: «Quan encara era lluny, el pare el va veure i commogut corregué a trobar-lo, se li tirà al coll i el va besar» (v. 20). El fill s'esperava un càstig, una justícia que com a molt li hauria comportat ocupar un lloc enmig dels criats, però es troba embolcallat per l'abraçada del pare. La tendresa és quelcom més gran que la lògica del món. És una manera inesperada de fer justícia. Per això no hem d'oblidar mai que Déu no té por dels nostres pecats:

fiquem-nos bé això en el cap. Déu no té por dels nostres pecats, és més gran que els nostres pecats: és pare, és amor, és tendre. No té por dels nostres pecats, dels nostres errors, de les nostres caigudes, però té por del tancament del nostre cor – això sí que el fa sofrir – té por de la nostra falta de fe en el seu amor. Hi ha una gran tendresa en l'experiència de l'amor de Déu. I és bonic pensar que el primer que va transmetre aquesta realitat a Jesús va ser el mateix Josep. De fet les coses de Déu sempre ens arriben mitjançant les experiències humanes. Fa temps – no sé si ja ho he explicat – un grup de joves que fan teatre, un grup de joves pop, “endavant”, van quedar sorpresos d'aquesta paràbola del pare misericordiós i van decidir de fer una obra de teatre pop amb aquest argument, amb aquesta història. I ho van fer bé. I tot l'argument és, al final, que un amic escolta el fill que s'havia allunyat del seu pare, que volia tornar a casa però tenia por que el pare el fes fora i el castigues. I l'amic li diu, en aquella obra pop: “Envia un missatger i digues que vols tornar a casa, i si el pare et rep posa un mocador a la finestra, la que tu veuràs tan bon punt agafis la part final del camí”. Dit i fet. I l'obra, amb cants i danses, segueix fins el moment que el fill entra en el tram final i es veu la casa. I quan alça la mirada, veu la casa plena de mocadors blancs: plena. No un, sinó tres o quatre en cada finestra. Aquesta és la misericòrdia de Déu. No té por del nostre passat, de les nostres coses dolentes: només té por del tancament. Tots tenim comptes per saldar; però passar comptes amb Déu és una cosa bella, perquè nosaltres comencem a parlar i Ell ens abraça. La tendresa!

Aleshores ens podem preguntar si nosaltres mateixos hem experimentat aquesta tendresa, i si nosaltres n'hem estat testimonis. De fet la tendresa no és en primer lloc una cosa emotiva o sentimental: és l'experiència de sentir-se estimats i acollits precisament en la nostra pobresa i en la nostra misèria, i per tant transformats per l'amor de Déu.

Déu no es basa només en els nostres talents, sinó també en la nostra debilitat redimida. Això, per exemple, porta Sant Pau a dir que també hi ha un projecte sobre la seva feblesa. De fet va escriure a la comunitat de Corint: «Perquè jo no em basi en el meu orgull, m'ha donat una espina a la meua carn, un enviat per Satanàs per colpejar-me [...]. Per això vaig demanar al Senyor tres vegades que me l'allunyés. I em va dir: “En tens prou amb la meua gràcia; de fet, la força es manifesta plenament en la teva feblesa”» (2 Cor 12,7-9). El Senyor no ens treu totes les debilitats, sinó que ens ajuda a caminar amb les febleses, agafant-nos de la mà. Pren amb la mà les nostres febleses es col·loca al costat nostre. I això és tendresa. L'experiència de la tendresa consisteix a veure passar el poder de Déu a través del que ens fa més fràgils; a condició però, que ens allunyem de la mirada del Maligne que «ens fa mirar la nostra fragilitat amb un judici negatiu», mentre que l'Esperit Sant «la porta a la llum amb tendresa» (*Patris corde*, 2). «La tendresa és la millor manera de tocar el que és fràgil en nosaltres. [...] Mireu com les infermeres, els infermers toquen les ferides dels malalts: amb tendresa, per no ferir-los més. I així el Senyor toca les nostres ferides, amb la mateixa tendresa. Per això és important trobar la Misericòrdia de Déu, especialment en el Sagrament de la Reconciliació, en la pregària personal amb Déu, fent una experiència de veritat i tendresa. Paradoxalment fins i tot el Maligne ens pot dir la veritat: és un mentider, però aconsegueix dir-nos la veritat per portar-nos a la mentida; però, si ho fa, és per condemnar-nos. En canvi el Senyor ens diu la veritat i ens dona la seva mà per salvar-nos. Nosaltres sabem però que la Veritat que ve de Déu no ens condemna, sinó que ens acull, ens abraça, ens sosté, ens perdona» (*Patris corde*, 2). Déu perdona sempre: poseu-vos això en el cap i en el cor. Déu perdona sempre. Som nosaltres que ens cansem de demanar perdó. Però ell perdona sempre, fins i tot les

coses més lletges.

Ens fa bé, doncs, emmirallar-nos en la paternitat de Josep que és un mirall de la paternitat de Déu, i preguntar-nos si permetem al Senyor que ens estimi amb la seva tendresa, transformant-nos cadascú en homes i dones capaços d'estimar així. Sense aquesta "revolució de la tendresa" – cal una revolució de la tendresa! – ens arisquem a romandre empresonats en una justícia que no ens permet aixecar-nos fàcilment i que confon la redempció amb el càstig. Per això, avui vull recordar d'una manera particular els nostres germans i les nostres germanes que són a la presó. És just que els que s'han equivocat paguin pel propi error, però també és just que qui s'ha equivocat pugui redimir-se del propi error. No hi pot haver condemnes sense finestres d'esperança. Qualsevol condemna té sempre una finestra d'esperança. Pensem en els nostres germans i en les nostres germanes empresonats, i pensem en la tendresa de Déu per a ells i preguem per ells, perquè trobin en aquella finestra d'esperança una sortida cap a una vida millor.

I acabem amb aquesta oració:

"Sant Josep, pare ple de tendresa,
ensenya'ns a acceptar de ser estimats en allò que és més feble en nosaltres.
Fes que no posem cap obstacle al camí
entre la nostra pobresa i la grandesa de l'amor de Déu.
Desvetlla en nosaltres el desig d'apropar-nos al Sagrament de la Reconciliació,
per ser perdonats i també fes-nos capaços d'estimar amb tendresa
els nostres germans i les nostres germanes en la seva pobresa.
Sigues proper de tots els que s'han equivocat i per això en paguen el preu;
ajuda'ls a trobar, juntament amb la justícia, també la tendresa per poder començar
de nou.
I ensenya'ls que la primera manera de començar de nou
és demanar perdó sincerament, per sentir la carícia del Pare".

Traducció: Josep M. Torrents